

OU-ZA-OOP4-2017/039358-22/CHO

Žilina 21.12.2017

Rozhodnutie

Okresný úrad Žilina, odbor opravných prostriedkov, referát starostlivosti o životné prostredie (ďalej len OÚ OOP Žilina) ako orgán príslušný na konanie podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov a časti L písm. d) bod 2. Smernice MV SR č. 142/2013, ktorou sa upravujú podrobnosti o vnútornej organizácii okresného úradu v znení smernice MV SR č. 79/2014 vo veci odvolania Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bobroveč, 032 31 Bobroveč, IČO 30226651 právne zastúpeného JUDr. Jurajom Lukáčom, advokátom so sídlom Námestie sv. Egídia 11/6, 058 01 Poprad (ďalej len odvolateľ) proti rozhodnutiu Okresného úradu Liptovský Mikuláš, odboru starostlivosti o životné prostredie, úseku štátnej správy ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len OÚ OSŽP L. Mikuláš) č. OU-LM-OSZP-2017/408-61-CEN zo dňa 26.05.2017 rozhodol takto:

Podľa § 59 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov napadnuté rozhodnutie OÚ OSŽP L. Mikuláš č. OU-LM-OSZP-2017/408-61-CEN zo dňa 26.05.2017 zrušuje a vec vracia na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odonenie

OÚ OSŽP L. Mikuláš napadnutým rozhodnutím podľa § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane prírody a krajiny) a § 8 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny na základe žiadosti občianskeho združenia PRALES, Odtrnovie 563, 013 22 Rosina (ďalej len OZ Prales) a žiadosti Štátnej ochrany prírody Slovenskej republiky Tatranského národného parku, P.O.Box 21, 059 41 Tatranská Štrba č. 75 (ďalej len ŠOP SR) zakázal odvolateľovi vykonávať t'ažbu (vyznačovanie stromov určených na výrub, technologickú prípravu pracoviska, budovanie lanovkových dráh, výrub stromov a sústred'ovanie dreva na odvozné miesto), vykonávať umelú obnovu lesa, kombinovanú obnovu lesa, prepravu dreva (sústred'ovanie, prepravu a uskladňovanie dreva), sprístupňovať les (výstavba a rekonštrukciu lesných ciest), vykonávať lesníckotechnické meliorácie, zahrádzanie bystrín, vykonávať ochranu lesa (odstraňovať z lesných porastov choré a poškodené stromy, vykonávať preventívne opatrenia proti vzniku lesných požiarov) a vykonávať rekonštrukciu lesa (vykonávanie obnovných rubov a všetkých foriem hospodárskych spôsobov) v JPRL č.214 , 230a, 230c, 223b, 207, 206, 204a, 204b, 200a, 200b, 200c, 200d, 200e, 202, 192a, 192b, 192c, 192d, 191, 188a, 188b, 187a, 187b, 184, 183, 182, 181, 208, 209, 211a, 211b, 211c, 210a, 210b, 215, 216a, 216b, 217a, 217b, 218, 219a, 219b, 219c, 220, 151a, 151b, 151c, 152a, 152b1, 152b2 v LHC Liptovský Mikuláš – TANAP, LC Liptovský Mikuláš 1, ktoré sa nachádzajú v Bobroveckej doline, Jaloveckej doline a v lokalitách Parichvost a Mních na území Tatranského národného parku v k.ú. Bobroveč a to až do vyhlásenia zón Tatranského národného parku. Zoznam čísel parciel jednotlivých JPRL tvorí prílohu č.1 tohto rozhodnutia.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolateľ v zákonnej lehote obsahovo rozsiahle odvolanie vecne spracované v 11 bodoch. Na záver svojho odvolania odvolateľ uvádza:

„Pre účely samotného konania je však z uvedeného hľadiska podstatné to, že :

- obmedzenie vyplývajúce z rozhodnutia a vychádzajúce návrhu OZ Prales a ŠOP SR Správy TANAPu odporujú súčasnemu platnému stavu
- orgán ochrany prírody nemal a nemá vedomosť o tom, v akom štádiu je konanie o zonáciu Tatranského národného parku, pričom disponuje skúsenosťou, že predchádzajúci zámer z roku 2010 neboli úspešný
- orgán ochrany prírody nemal preukázanú ani tú základnú skutočnosť, že sa v konkrétnych porastoch nachádzajú chránené rastliny a živočíchy, pretože orgán ochrany prírody pri svojom rozhodovaní nedisponoval a neodkazuje na žiadnu dokumentáciu ochrany prírody a krajiny (§ 54), ale vychádzal len zo všeobecnych tvrdení Správy TANAPU, ktorá nepreukazuje výskyt chránených rastlín a živočíchov v práve na vymedzených lesných porastoch

V skutočnosti dotknuté územie tak ako bolo uvedené vyššie podlieha 3 stupňu ochrany prírody v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a je súčasťou územia európskeho významu Tatry (SKUEV0307) a Chráneného vtáčieho územia Tatry (SKCHVU030). Preto pokial' sa uvedené subjekty dožadujú ochrany vo väčšom rozsahu než, aký je ustanovený súčasným platným stavom je povinnosťou OZ Prales a ŠOP SR Správy TANAPu , resp. povinnosťou orgánu ochrany prírody v tomto správnom konaní bolo preukázať, že:

- oproti minulému stavu došlo zo strany UPS Bobrovec k zásahu poškodzujúcemu predmetu ochrany prírody a krajiny v dotknutom území
- že súčasná ochrana nepostačuje na zabezpečenie ochrany prírody a krajiny v dotknutom území
- že bezzásahový režim v porastoch je lepšou formou ochrany prírody a krajiny ako fytosanitárny zásah v polomoch Urbárskeho pozemkového spoločenstva Bobrovec a chránené územia a druhy v Tatranskom národnom parku v zmysle štúdie vypracovanej občianskym združením Matej Korvík aj s poukazom na znalecký posudok č. 06/2016 vyhotoveným znalcom v odbore Lesníctvo odvetví Odhad hodnoty lesov Ing. Igorom Košeckým
- vysporiadat' sa s argumentáciou že ako legálny a vedecky podložený manažment prevažnej väčšiny antropicky pozmenených lesných ekosystémov v chránených územiach Európy i severnej Ameriky sa využíva nie bezzásahovosť ale takzvaný asistovaný manažment, a to nielen v poslednom čase, ale už desiatky rokov s výsledkami hmatateľnými a objektívne overiteľnými
- vysporiadat' sa so skutočnosťou že kalamitným premnožením podkôrnika smrekového sa postihnuté oblasti dostávajú do stavu ekologickej polopúste. Takéto spoločenstvá sú charakterizované podstatným znižením množstva druhov organizmov a teda niekoľkonásobným znižením biologickej rôznorodosti (pozri napr. Šumavský les v ČR)

Ani jednu z okolností uvedených vyššie však ani OZ Prales ani ŠOP SR Správa TANAPu v konaní riadnym spôsobom nepreukázali. Absolútne bez dôkazu je tak tvrdenie, že by činnosť Urbárskeho spoločenstva Bobrovec viedla k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie. OZ Prales a ŠOP SR Správa TANAPu tak len paušálne a bez akéhokoľvek dôkazu vyslovujú tvrdenia, že by vykonávanie činnosti spoločenstva viedlo k značnému až devastačnému zásahu do zachovaného prostredia so značným poškodením biotopov chránených druhov, vyrušovaniu významnej strate hniezdných možností (ked' práve naopak vzhľadom ku kalamitnému stavu lesných porastov je práve možnosť hniezdenia vylúčená), k degradácii biotopov, negatívnomu ovplyvneniu vodného režimu a následnej erózii a zniženiu ekologickej stability. Jednotlivé

tvrdenia Štátnej ochrany prírody SR si dokonca navzájom odporujú ked' na jednej strane tento orgán tvrdí že „*tieto komplexy je potrebné ponechať bez ľudského zásahu*“ a na druhej strane uvádza, že „*Porasty si vyžadujú čiastočné usmernenie a reguláciu vývojových procesov s cieľom nasmerovať ich na autoregulačné a autoregeneračné procesy*“. Cieľom OZ Prales a ŠOP SR Správy TANAPu preto nie je docieliť ochranu prírody v dotknutom území, ale presadiť systém bezzásahového režimu. Z vyjadrení v ktorých táto skutočnosť bola účastníkmi aj priznaná je nesporné, že takýto záujem odporuje samotnému zmyslu a účelu konania v zmysle ust. § 4 a § 8 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, nakolko nejde o preventívne ani dočasné opatrenia, ale o trvalú zmenu režimu hospodárenia. V nadväznosti nato poukazujeme aj na skutočnosť, ktorá vyvracia objektívnosť a pravdivosť zámeru uvádzaného v návrhoch OZ Prales a ŠOP SR Správy TANAPu. Tieto súce zhodne tvrdia že ich návrhy smerujú k ochrane územia navrhovaného do A zóny TANAPu, avšak nimi navrhované opatrenia vplývajúce z predmetného zákazu ustanoveného zákonom č. 543/2002 Z. z. obmedzuje iba dotknutú skupinu vlastníkov – podielnikov Urbárskeho spoločenstva Bobroveč a nie je preto všeobecnej povahy, t.j. : nevzťahujú sa na celú A zónu a na všetkých obhospodarovateľov týchto území. Tým je vyvrátená všeobecnosť ochrany daná ust. § 4 a § 8. V porovnaní s právnym postavením vlastníkov, ktorých predmet vlastníctva nepodlieha režimu predbežného opatrenia tak dochádza k podstatnému znevýhodneniu tejto skupiny vlastníkov, bez platnej opory v zákone, kedy na iných územiach navrhovanej A zóny dochádza k obhospodarovaniu lesa a nevzniká škoda na okolitých porastoch v dôsledku jeho obmedzenia. Taktiež z ustanovenia § 50 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. vyplýva povinnosť : „*Zámer vyhlásiť chránený krajinný prvk, chránený areál, prírodnú rezerváciu, prírodnú pamiatku, chránené vtácie územia, zóny chráneného územia alebo chránený strom je orgán ochrany prírody príslušný na ich vyhlásenie povinný písomne oznámiť vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku dotknutého zamýšľanou ochranou, ktorého možno zistíť z evidencie v katastri nehnuteľnosti, dotknutej obci a dotknutým orgánom štátnej správy. Ak ide o chránené vtácie územie a zóny chráneného územia, je týmto orgánom krajský úrad životného prostredia. Oznámenie zámeru obsahuje najmä základnú charakteristiku zámeru na vyhlásenie ochrany, miesto jeho realizácie. Ak je dotknutý väčší počet vlastníkov pozemkov alebo ak ich pobyt nie je známy, možno oznámenie zámeru doručiť verejnou vyhláškou.*“ Dvojfázovosť vyhlasovania chránených území a jeho zón má nepochybne zabezpečiť možnosť, aby v prvej fáze bol zámer diskutovaný a posudzovaný z hľadiska záujmov tak ochrany prírody ako aj vlastníckych, užívacích a iných záujmov právnických a fyzických osôb. Uvedenými ustanoveniami zákona č. 543/2002 Z. z. sa zabezpečuje účasť vlastníkov (správcov, nájomcov) dotknutých pozemkov v procese vyhlasovania osobitne chránených časti prírody a krajiny a návštevných poriadkov národných parkov s tým, že vlastník (správca, nájomca) pozemku má možnosť uplatniť v zákonom ustanovenej lehote k oznámenému zámeru vyhlásenia osobitnej chránenej časti prírody a krajiny, resp. k návrhu návštevného poriadku národného parku, pripomienky. Obmedzovanie iba dotknutej skupiny vlastníkov – podielnikov Urbárskeho spoločenstva Bobroveč je preto šikanóznym postupom zo strany orgánov ochrany prírody. V právnom štáte je neprípustné, aby účelové organizácie poverovali správne orgány tvorením a zrušovaním pravidiel podľa želania, v súlade s meniacimi sa pohľadmi na účelnosť alebo na múdrost. Nesprávnou je preto úvaha OÚ LM, ktorou dal nabok existujúce pravidlá podľa potreby , v prospech akéhokoľvek iného súboru „zamýšľaných“ pravidiel, ktoré nemožno bez podrobenia kritickým úvahám a zohľadnenia odborných názorov považovať za vhodné alebo múdre. Zohľadnením týchto prvkov je preto zrejmé, že rozhodnutie správneho orgánu nemá takú vážnosť, akú diktuje zdravý úsudok, ale je skôr prvoplánovým a nedôstojným zavrhnutím uzákonených pravidiel a princípov. „*Hoci z historickej analýzy vyplýva, že na pozadí ochranárskych aktivít bol takmer vždy prospech človeka, nepochybne rovnaké zámery má i lesné hospodárstvo, ktoré dnes chápe les v širokých súvislostiach , ako špecifické prírodné prostredie,*

tvoriace súčasť životného prostredia človeka. Toto ponímanie vylučuje jeho odtrhnutie od človeka, pretože prírodné prostredie neexistuje ako také, ale iba v súvislosti s človekom. Bez človeka o ňom nemožno uvažovať, ani ho chrániť z hľadiska akéhosi vyššieho princípu. Z toho pohľadu je lesné hospodárstvo súčasťou starostlivosti o životné prostredie.“ V súvislosti s uskutočňovaním ochranárskych opatrení sa napriek tomu neustále vo verejnosti udržuje názor, že objekt navrhnutý na ochranu sa už nemôže hospodársky využívať. Príčinou tejto, silne zjednodušenej predstavy je pravdepodobne spôsob, akým ochrana prírody presadzuje, pričom často vzniká dojem, že vrchol ochranárskych snažení nespočíva v samotných výsledkoch starostlivosti o prírodu a krajinu, ale v počte chránených bezzásahových území. Žiadame preto odvolací orgán aby s poukazom na ust. § 59 ods.1 preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu a následne rozhodol o jeho zrušení, pretože na jeho vydanie neexistujú žiadne zákonné ani skutkové dôvody. Zároveň oznamujeme, že z dôvodu vylúčenia odkladného účinku vznikla UPS Bobroveč jeho vydaním škoda, ktorú si podľa zákona č. 514/2003 Z. z. voči prvostupňovému orgánu budeme uplatňovať.“

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrilo Lesoochranárske zoskupenie VLK (ďalej len LZ VLK) listom zo dňa 26.07.2017, ŠOP SR listom č. TANAP/102-016/17 zo dňa 04.08.2017 a OZ Prales svojim listom č. 466/2017 zo dňa 27. júla 2017. K jednotlivým bodom odvolania sa v písomnom stanovisku č. OU-LM-OSZP-2017/408-070-CEN zo dňa 15.08.2017 vyjadril aj OÚ OSŽP L. Mikuláš.

OÚ OOP Žilina v predmete veci už raz konal a svojim rozhodnutím č. OU-ZA-OOP4-2016/039504-2/CHO zo dňa 05.12.2016 napadnuté rozhodnutie OÚ OSŽP L. Mikuláš č. OU-LM-OSZP-2016/2247-027-CEN zo dňa 20.06.2016 zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a rozhodnutie.

OÚ OOP Žilina v tomto odvolacom konaní preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie, konanie, ktoré mu predchádzalo spolu so súvisiacim spisovým materiálom, týkajúcim sa veci v celom rozsahu, vrátane námietok uvedených v podanom odvolaní, ich súlad so všeobecne záväznými predpismi, najmä s príslušnými ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok) a zákona o ochrane prírody a krajiny a konštatuje:

V konaní sa bolo potrebné najskôr vyrovnať s podaním OZ Prales, ktorý podal námietku procesnej prekážky na strane druhostupňového správneho orgánu vzhľadom na skutočnosť, že žiadny z jeho zamestnancov nemá platné osvedčenie o získaní osobitných predpokladov na výkon štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa vyhlášky MŽP SR č. 462/2004 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o osobitných kvalifikačných predpokladoch na výkon niektorých činností na úseku starostlivosti o životné prostredie v nadväznosti na ustanovenia § 7 ods. 3 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov podľa ktorého „*Zamestnanci inšpekcie, okresných úradov v sídle kraja, okresných úradov a obcí, ktorí vykonávajú štátnu správu starostlivosti o životné prostredie, musia splňať osobitný kvalifikačný predpoklad. Získanie osobitného kvalifikačného predpokladu sa overuje skúškou.*“ OÚ OOP Žilina požiadal o stanovisko k uvedenej námietke Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) a následne aj Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, sekciu verejnej správy (ďalej len MV SR). MŽP SR vo svojej odpovedi č. 46598/2017 3376/2017-1.12 zo dňa 02. novembra 2017 principiálne stanovisko k meritu veci nezaujalo a MV SR sa do dnešného dňa k vznesenej námietke nevyjadrilo. OÚ OOP Žilina k danej námietke uvádza, že na odbore opravných prostriedkov nemá žiadny zo zamestnancov platné osvedčenie o získaní osobitných kvalifikačných

predpokladov na výkon štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa vyhl. MŽP SR č. 462/2004 Z.z. Odbor opravných prostriedkov bol vytvorený ako osobitný organizačný útvar zákonom č. 180/2013 Z.z. o organizácii miestnej štátnej správy na plnenie úloh stanovených týmto zákonom, t.j. vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje okresný úrad, ktorý má sídlo v jeho územnom obvode, t.j. nevykonáva žiadne činnosti na úseku starostlivosti o životné prostredie, na ktoré by bolo potrebné splňať osobitné kvalifikačné predpoklady.

Listom č. 350/2015 zo dňa 9.02.2016 OZ Prales požiadalo OÚ OSŽP L. Mikuláš „o neodkladné vydanie rozhodnutia podľa § 4 ods. 2 a § 8 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, ktorým správny orgán zakáže vykonávanie akejkoľvek činnosti vo všetkých vyššie uvedených JPRL a to až do doby jeho zaradenia do A-zóny TANAPu alebo vyhlásenia prírodnej rezervácie v tejto oblasti s bezzásahovým režimom ochrany“. Súbežne ŠOP SR listom č. TANAP/175/2016 zo dňa 09.02.2016 „žiada o vydanie rozhodnutia v zmysle § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v z. n. p., ktorým správny orgán zakáže činnosť (lesohospodárske aktivity vrátane spracovania kalamity v JPRL č. 214, 230a, 230c, 223b, 207, 206, 204a, 204b, 200a, 200b, 200c, 200d, 200e, 202, 192a, 192b, 192c, 192d, 191, 188a, 188b, 187a, 187b, 184, 183, 182, 181, 208, 209, 211a, 211b, 211c, 210a, 210b, 215, 216a, 216b, 217a, 217b, 218, 219a, 219b, 219c, 220, 151a, 151b, 151c, 152a, 152b1, 152b2, na LHC Liptovský Mikuláš – TANAP, LC Liptovský Mikuláš 1 v obhospodarovani UPS Bobroveč, navrhovaná A zóna TANAPu), ktorou sa môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy alebo ak činnosť vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degradácii, k narušeniu rozmnожovacích schopností alebo k zániku ich populácie.“

Podľa vyjadrenia ŠOP SR č. TANAP/175/2016 zo dňa 09.02.2016 dotknuté lesné porasty predstavujú územie s biotopmi európskeho významu - Ls9.1/9410 Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2/9410 Smrekové lesy vysokobylinné, Ls5.1/9130 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy a z biotopov národného významu je zastúpený lesný biotop Ls8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy, z nelesných biotopov je to biotop európskeho významu Br6/6430 Brehové porasty deväť silov a Al5/6430 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa. Dotknuté územie je súčasťou Tatranského národného parku, v ktorom platí tretí stupeň ochrany (§ 19 ods (2) zákona o ochrane prírody a krajiny), tiež je súčasťou chráneného vtáčieho územia Tatry vyhláseného vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP SR) č. 4/2011 Z. z. a výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu, sa dotknuté územie zaradilo medzi lokality navrhovaných území európskeho významu (územie európskeho významu Tatry, identifikačný kód SKUEV0307). Uvedený národný zoznam obsahuje katastrálne územie, v ktorom sa lokalita navrhovaného územia európskeho významu nachádza, výmeru lokality, stupeň územnej ochrany navrhovaného územia a odôvodnenie návrhu ochrany. Dotknuté lesné porasty sú podľa citovaného výnosu zaradené do tretieho a štvrtého stupňa územnej ochrany. V úradnom vestníku ES bolo dňa 15. januára 2008 zverejnené rozhodnutie Komisie 2008/26/ES z 13. novembra 2007, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma zoznam lokalít európskeho významu v Panónskej biogeografickej oblasti a dňa 19. marca 2008 rozhodnutie Komisie 2008/218/ES z 25. januára 2008, ktorým sa podľa smernice Rady 92/43/EHS prijíma prvý aktualizovaný zoznam lokalít európskeho významu v alpskom biogeografickom regióne. V uvedených rozhodnutiach je zaradených aj 381 území európskeho významu na území Slovenskej republiky, medzi nimi aj územie európskeho významu Tatry, SKUEV0307 s výmerou 61 735,30 ha.

ŠOP SR identifikovala na dotknutom území výskyt viacerých chránených druhov rastlín a živočíchov. Vo svojom vyšie citovanom vyjadrení uvádza „*Z najvzácnejších chránených rastlín je to druh európskeho významu vrchovka alpínska (*Tozzia carpatica*), ktorý má v Jaloveckej a Bobroveckej doline najpočetnejšie populácie v celej oblasti Tatier. Rastie v okolí horských potokov, prevažne v zatienení deväťsilov a vo vlhkých lesoch v porastoch 210a, 208, 182, 181. Pozoruhodný je aj výskyt druhu rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), ktorý pre svoju existenciu vyžaduje tienisté lesy na kyslých, na živiny chudobných, no vlhkých pôdach. Viazaný je na smrečiny, na živiny chudobné bučiny a inverzné skalnaté rokliny. Optimum výskytu má na tiennych stanovištiach (polotieň až hlboký tieň), ktoré uspokojujú aj vysoké nároky druhu na vzdušnú vlhkosť. Neznáša priame slnko. V území v obhospodarovaní UPS Bobrovec je zdokumentovaných a publikovaných viacero lokalít tohto druhu (napr. porasty JPL č. 214 a 210b). Odstránením drevnej hmoty dôjde k nadmernému presvetleniu územia, zvýši sa množstvo slnečného svitu dopadajúceho na pôdu, dôjde k otepleniu prostredia a extrémne sa zníži vzdušná vlhkosť, čím úplne zaniknú vhodné podmienky pre existenciu tohto druhu. Ďalšími chránenými druhami vyžadujúcimi tieni prostredie v lesných komplexoch je koralica lesná (*Corallorrhiza trifida*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), plavuň pučivý (*Lycopodium annotinum*). V svielejších lesoch, na krovinnatých stráňach bol zaevidovaný výskyt chránených druhov kruštík tmavočervený (*Epipactis atrorubens*) a plamienok alpínsky (*Clematis alpina*). Na sutiach a suťových kužeľoch padajúcich z masívu Mnícha rastie chránený druh konvalinka voňavá (*Convallaria majalis*) a cesnak pažitkový (*Allium schoenoprasum*). Vlhké zarastené sutiny, prameniská, brehy horských bystrín a potokov, vysokobylinné nivy osídľuje prilbica tuhá (*Aconitum firmum*). Na zamokrených pôdach, v porastoch vysokých bylín, pozdĺž potokov, na okrajoch lesov a na lesných svetlinách sa vyskytuje druh stračonôžka vysoká (*Delphinium elatum*). Pre svoj rast vyžaduje slnné polohy, no toleruje aj polotieň. Hojnejšie sa vyskytuje na vápencovom substráte. V oblasti sa vyskytuje v rokline tiahnucej sa od rezervácie Mních a na dne Jaloveckej doliny. Do zapojených lesných porastov nepreniká. K poškodeniu týchto druhov môže dôjsť pri spracovávaní drevnej hmoty a pri jej približovaní. V starších horských smrekových lesoch majú vhodné podmienky pre svoj vývoj mykorizne huby ako napr. chránené druhy koreňovica škoricovohnedá (*Phaeocollybia christinae*) a koreňovica olivová (*Phaeocollybia festiva*).*

Z chránených druhov živočíchov sa v území vyskytujú:

Porast č. 214 - ďatel' trojprstý (*Picoides tridactylus*), ďatel' čierny (*Dryocopus martius*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), kuvičok kapcavý (*Aegolius funereus*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*), tetrov hoľniak (*Tetrao tetrix*), žlna sivá (*Picus canus*), jašterica živorodá (*Lacerta vivipara*), salamandra škvrtitá (*Salamandra salamandra*), lišaj marinkový (*Macroglossum stellatarum*), hraboš tatranský (*Microtus taticus*), križiak (*Araneus nordmanni*)

Porast č. 222a – jasoň červenooký (*Parnassius apollo L.*), murárik červenokrídly (*Tichodroma muraria*), sokol stáhovavý (*Falco peregrinus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), ďatel' trojprstý (*Picoides tridactylus*), ďatel' čierny (*Dryocopus martius*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), kuvičok kapcavý (*Aegolius funereus*), výr skalný (*Bubo bubo*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*), kuna lesná (*Martes martes*)

Porast č. 221 - jasoň červenooký (*Parnassius apollo L.*), sokol stáhovavý (*Falco peregrinus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), ďatel' trojprstý (*Picoides tridactylus*), ďatel' čierny (*Dryocopus martius*), sokol stáhovavý (*Falco peregrinus*)

Porast č. 225 c, 225 b, 225 d - jasoň červenooký (*Parnassius apollo L.*), vidlochvost feniklový (*Papilio machaon*), sokol stáhovavý (*Falco peregrinus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), ďatel' trojprstý (*Picoides tridactylus*), ďatel' čierny (*Dryocopus martius*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*)

Porast č. 219b – orešnica perlovaná (*Nucifraga caryocatactes*), ďatel' trojprstý (*Picoides tridactylus*), ďatel' čierny (*Dryocopus martius*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), kuvičok kapcavý (*Aegolius funereus*), výr skalný (*Bubo bubo*)

Porast č. 210 a, 210 b - sokol stáhovavý (*Falco peregrinus*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), ďatel' trojprstý (*Picoides tridactylus*), ďatel' čierny (*Dryocopus martius*), kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), kuvičok kapcavý (*Aegolius funereus*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Porast č. 143 I plch lesný (Dryomys nitedula), mlok horský (Triturus alpestris), jašterica živorodá (Lacerta vivipara), vretenica severná (Vipera berus), skokan hnedý (Rana temporaria), netopier obyčajný (Myotis myotis), bystruška fabríciová (Carabus fabricii), bystruška potočná (Carabus variolosus)

Porast č. 207 - ďatel' trojprstý (Picoides tridactylus), ďatel' čierny (Dryocopus martius), kuvičok vrabčí (Glaucidium passerinum), kuvik kapcavý (Aegolius funereus), jariabok hôrny (Tetrastes bonasia), Tetrov hoľniak (Tetrao tetrix), jašterica živorodá (Lacerta vivipara), salamandra škvŕnitá (Salamandra salamandra), hraboš tatranský (Microtus taticus).

Porast č. 208 - ďatel' trojprstý (Picoides tridactylus), ďatel' čierny (Dryocopus martius), kuvičok vrabčí (Glaucidium passerinum), kuvik kapcavý (Aegolius funereus), jariabok hôrny (Tetrastes bonasia), tetrov hoľniak (Tetrao tetrix), plch lesný (Sorex araneus).

Porast č. 182, 181 – sokol stáhovavý (Falco peregrinus), orol skalný (Aquila chrysaetos), ďatel' trojprstý (Picoides tridactylus), ďatel' čierny (Dryocopus martius), kuvičok vrabčí (Glaucidium passerinum), kuvik kapcavý (Aegolius funereus), jariabok hôrny (Tetrastes bonasia), sova dlhochvostá (Strix uralensis), žlna sivá (Picus canus), skokan hnedý (Rana temporaria), slizniak karpatský (Bielzia coerulans), bystruška potočná (Carabus variolosus).

Porast č. 220, 226 – sokol stáhovavý (Falco peregrinus), orol skalný (Aquila chrysaetos), ďatel' trojprstý (Picoides tridactylus), orešnica perlovaná (Nucifraga caryocatactes), kuna lesná (Martes martes).

Porast č. 227 – orešnica perlovaná (Nucifraga caryocatactes), ďatel' trojprstý (Picoides tridactylus), sokol stáhovavý (Falco peregrinus), orol skalný (Aquila chrysaetos), fuzáč karpatský (Pseudoglaurotinus excellens).

Porast č. 230b – vretenica severná (Vipera berus), sokol stáhovavý (Falco peregrinus), orol skalný (Aquila chrysaetos), jasoň červenooký (Parnassius apollo L.), vidlochvost feniklový (Papilio machaon), sokol stáhovavý (Falco peregrinus), orol skalný (Aquila chrysaetos), ďatel' trojprstý (Picoides tridactylus), včelár lesný (Pernis apivorus)

Porasty č. 230b, 227, 220, 226, 182, 181, 208, 207, 143 I, 210 a, 210 b, 219b, 225 c, 225 b, 225 d, 221, 222 a, 214 - medved' hnedý (Ursus arctos), rys ostrovid (Lynx lynx), vlk dravý (Canis lupus). “

LZ VLK vo svojom vyjadrení zo dňa 24.05.2016 okrem iného uvádza, že „súhlasíme s návrhom ŠOP SR Správy TANAP a o.z. PRALES na vydanie zákazu na zastavenie ťažby na pozemkoch v Bobroveckej doline, Jaloveckej doline, v lokalitách Parichvost a Mnich, v k.ú. obce Bobrovec podľa návrhu žiadateľa... ŠOP SR, Správa TANAP zaradila toto územie do navrhovanej jadrovej zóny Tatranského národného parku, t.j. územia s najvyšším stupňom ochrany, ktorý je potrebné ponechať bez ľudského zásahu. Preto z hľadiska zachovania principu prevencie a predbežnej opatrnosti je nutné zabezpečiť ponechanie tohto územia bez ľudského zásahu až do doby vyhlásenia zón Tatranského národného parku.“

Zhrnutím nielen vyššie uvedených žiadostí OZ Prales a ŠOP SR a vyjadrenia LZ VLK, ale i z iných vyjadrení a stanovísk OZ Prales, ŠOP SR a LZ VLK, ktoré sú súčasťou administratívneho spisu, možno konštatovať, že u uvedených účastníkov konania je zhoda v potrebe ponechať dotknuté územie bez ľudského zásahu tak, aby tu mohli prebiehať prirodzené prírodné procesy, čo zdôvodňujú vysokou prírodoochrannou, autoregulčnou, autoregeneračnou a autoprodukčnou schopnosťou dotknutých komplexov lesných porastov, ktoré sú len v malej miere ovplyvnené ľudskou činnosťou a antropickými vplyvmi, výskytom viacerých chránených druhov rastlín a živočíchov, ktoré tu majú miesta rozmnožovania, hniezdiská, úkryty a zdroje potravy. Zhodujú sa, že ťažbou a následným približovaním drevnej hmoty v ťažko dostupnom teréne by došlo k značnému, až devastačnému zásahu do zachovalého prostredia so značným poškodením biotopov chránených druhov, vyrušovaniu, významnej strate hniezdných možností, narušeniu základných a podstatných ekosystémových väzieb jednotlivých zložiek cenóz, k degradácii biotopov, negatívnemu ovplyvneniu vodného režimu a následnej erózii, zníženiu ekologickej stability. Realizácia lesohospodárskych aktivít bude mať negatívny vplyv na predmet ochrany v dotknutom území najmä postupným úbytkom lesov s prirodzenou viacvrstvovou štruktúrou, vhodných najmä pre lesné kurovité vtáky. Územie má prírodné

hodnoty, pre ktoré môže byť na dotknutom území vyhlásená prírodná rezervácia, resp. dotknuté územie zaradené do A zóny národného parku.

Prvostupňový správny orgán sa v napadnutom rozhodnutí v plnom rozsahu stotožnil s vyššie uvedenými skutočnosťami a naznačenou filozofiou pasívneho manažmentu v dotknutom území. Ako uvádza v odôvodnení svojho rozhodnutia „*Orgán ochrany prírody zvážil všetky predložené argumenty na preukázanie negatívneho vplyvu bežného obhospodarovania na chránené živočíchy, pričom ich berie ako vecné a odborné podklady pri rozhodovaní. Na základe všetkých horeuvedených skutočnosti má správny orgán za to, že spracovaním kalamity v predmetných JPRL spojenej s ťažbou dreva, približovaním dreva, pohybom ťažkých mechanizmov, vytváraním hluku, a inou antropogénnou činnosťou s tým súvisiacou dôjde k rušeniu, ničeniu biotopov, degradácii, ohrozovaniu existencie, a v konečnom dôsledku usmrcovaniu chránených druhov rastlín a živočíchov a ich populácií... Je zrejmé, že pasívny režim ochrany prírody je nutným a priateľným spôsobom menežmentu lesných ekosystémov z pohľadu ochrany prírody v chránených územiach tak, aby bola zachovalá kontinuita evolúcie ekosystémov v prirodzenom prostredí aj s reakciami na všetky možné prírodné disturbancie.“*

OZ Prales v konaní ako dôkaz predložil znalecký posudok RNDr. Petra Bačkora PhD. č. 1/2017, s ktorým sa prvostupňový správny orgán stotožňuje a na ktorý sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia viackrát odvoláva. Zo záverov predmetného posudku okrem iného vyplýva, že dotknuté územie je naozaj výnimočné a spĺňa všetky zákonné kritéria pre vyhlásenie prírodnej rezervácie podľa § 22 zákona o ochrane prírody a krajiny. Vyskytuje sa tu d'atelina lupinovitá, ktorá tu má jediné miesto výskytu v rámci Slovenska. Jedná sa o veľmi zachovalý a výnimočný komplexný dolinový celok, v ktorom nebola zaznamenaná intenzívnejšia ťažba dreva posledných 70 rokov s typickými rastlinnými a živočíšnymi spoločenstvami, ktoré sú v rámci Slovenska ojedinelé. Dotknuté územie má vynikajúci potenciál pre prirodzený vývoj rastlinných a živočíšnych spoločenstiev. Pre výskyt chránených, vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov viazaných svojím výskytom na les je vhodnejší pasívny manažment, t. j. bezzásahový režim ochrany, kde nedochádza k zhoršovaniu podmienok pre tieto druhy. Takéto lokality sú bežou súčasťou chránených území v Európe ako miesta, kde sú prírodné procesy a deje, nadradené nad ostatné záujmy, ponechané bez priameho ľudského vplyvu, a kde je možné sledovať evolúciu v priestore a čase. Pri uplatňovaní pasívnej ochrany sa dá predpokladat postupná a spontánná premena lesných typov (nezasiahnutých ale aj zasiahnutých vternou disturbanciou) na ekologicky a topicky zodpovedajúce typy biotopov pre dané lokality.

Odvolateľ v konaní predložil znalecký posudok Ing. Igora Košeckého č. 6/2016 z ktorého záveru vyplýva, že výsledná strata z nepovoleného spracovania smrekového dreva, vzniknutého vetrovou kalamitou z r. 2014 a následného rozvoja podkôrneho hmyzu s odumieraním vetrom nedotknutých porastov či stromov smreka následkom napadnutia podkôrnym hmyzom bez zakázaných ochranných opatrení, rozhodnutím OÚ OSZP L. Mikuláš č. OU-LM-OSZP-2016/2247-027-CEN zo dňa 20.06.2016 je 3 011 397 €.

V rámci odvolacieho konania odvolateľ ako dôkaz predložil znalecký posudok Národného lesníckeho centra Zvolen č. 23/2017. V záveroch znaleckého posudku sa tiež uvádzá, že súčasný zdravotný stav dotknutého územia veľmi úzko súvisí aj so spôsobom hospodárenia aj v dotknutom území. Ak sa princíp „pasívnej ochrany prírody“ bude uplatňovať aj v ostatných častiach Západných Tatier, predpokladáme veľkoplošné rozšírenie kalamitného premnoženia lykožrúta smrekového do ďalších lokalít. Lesné porasty riešeného územia založené,

vychovávané a využívané v priebehu posledných 100 rokov podľa platných lesníckych zásad ako porasty hospodárske, nemajú najvyššiu prírodoochrannú hodnotu s vysokou autoregulačnou, autoregeneračnou a autoreprodukčnou schopnosťou. Ich prírodoochranná hodnota a ich schopnosti autoregulácie, autoregenerácie a autoreprodukcie sú v dôsledku hospodárskej činnosti vykonávanej za posledných 100 rokov v primeranej miere znížené. Na kalamitných plochách po vterovej kalamite a následnej kôrovcovej kalamite v 7. (smrekovom) vegetačnom stupni sa v súčasnosti nenachádza biotop 9410 európskeho významu v zmysle, ako ho chápe metodický postup mapovania lesných biotopov. Na týchto plochách sa pred kalamitou vyskytoval biotop smrekových lesov v nepriaznivom stave so zvýšeným stupňom ohrozenia a vyššou potrebou regulácie štruktúry biotopu pre dosiahnutie jeho priaznivého stavu ochrany. V šiestom vegetačnom stupni sa na kalamitných plochách dnes rovnako nenachádza žiadny biotop EU, alebo NV a nenachádzal sa tam ani pred vznikom kalamity. Nachádzal sa tam biotop nepôvodných druhov, (prevažne smrekových monokultúr hospodárskeho rázu). Dotknuté územie Bobroveckej doliny leží v lesnej oblasti 47, podoblasť 47 D a 47 A. Podoblasť 47A je zaradená do kategórie A – lesy s vysokým stupňom ohrozenia požiarom, podoblasť 47D je zaradená do kategórie B – lesy so stredným stupňom ohrozenia požiarom.

Ďalej odvolateľ v rámci odvolacieho konania predložil znalecký posudok Mgr. Kataríny Sujovej, PhD. č. 2/2017. Zo záverov uvedeného znaleckého posudku okrem iného vyplýva, že z hľadiska prírodných hodnôt je vymedzené územie výnimočné výskytom biotopov a druhov, ktoré tvoria predmet ochrany TANAPu. Výnimočnú prírodnú hodnotu z hľadiska celoslovenského má v posudzovanom území výskyt chráneného druhu križiak (*Araneus nordmanni*), ktorý je kriticky ohrozeným druhom fauny Slovenska s malým počtom lokalít výskytu na Slovensku. Ďalšími druhami, ktoré sú najviac ohrozené sú druhy, ktoré sú súčasne aj predmetom ochrany TANAPu, v kategórii ohrozenosti veľmi ohrozený tetrov hoľniak (*Lyrurus tetrix*) a rys ostrovid (*Lynx lynx*), v kategórii zraniteľný hraboš tatranský (*Microtus taticus*). Chránené druhy vrchovka alpínska (*Tozzia carpathica* Woł.), hraboš tatranský (*Microtus taticus*), medveď hnedyj (*Ursus arctos*) vyžadujú uplatňovanie aktívneho režimu ochrany. Chránené druhy koralica lesná (*Corallorrhiza trifida* Châtel.), kruštík tmavočervený (*Epipactis atrorubens* (Hoffm.) Besser), plamienok alpínsky (*Clematis alpina* (L.) Mill.), plavúň pučivý (*Lycopodium annotinum* L.), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant* (L.) Roth), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica* Vierh.), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), salamandra škvŕnitá (*Salamandra salamandra*), d'ubník trojprstý /d'atel' trojprstý (*Picoides tridactylus*), jariabok hôrny (*Tetrastes bonasia*), kuvičok vrabčí /kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), orešnica perlavá /orešnica perlovaná (*Nucifraga caryocatactes*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), pôtek kapcavý /kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), tesár čierny /d'atel' čierny (*Dryocopus martius*), tetrov hoľniak (*Lyrurus tetrix*), výr skalný (*Bubo bubo*), žlna sivá (*Picus canus*), plch lesný (*Dryomys nitedula*), rys ostrovid (*Lynx lynx*) nevyžadujú uplatňovanie ani aktívneho ani pasívneho režimu ochrany. Chránený druh križiak (*Araneus nordmanni*) vyžaduje uplatňovanie pasívneho režimu ochrany. Pre nelesné chránené druhy prilbica tuhá (*Aconitum firmum* Rchb.) a stračonôžka vysoká (*Delphinium elatum* L.) sa uplatňuje pasívny režim ochrany prirodzene. Chránený druh skokan hnedyj (*Rana temporaria*) vyžaduje uplatňovanie aktívneho režimu ochrany, ktorý však nesúvisí s bežným obhospodarovaním lesa. Chránené druhy koreňovica škoricovohnedá (*Phaeocollybia christinae* (Fr.) R. Heim) a koreňovica olivová (*Phaeocollybia festiva* (Fr.) R. Heim) sú zatiaľ málo prebádané, nedostatočné sú údaje o biológii a ekológii ako aj o ich rozšírení, preto ani praktické potreby ochrany nie sú jednoznačné. Do hodnotenia boli zaradené biotopy a druhy, ktoré na posudzovaných pozemkoch eviduje Štátна ochrana prírody SR a sú uvedené v Rozhodnutí, č. OU-LM-OSZP-2017/408-61-CEN, Okresný úrad Liptovský Mikuláš, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na životné prostredie zo dňa 26. 05. 2017. Niektoré druhy, ktoré v

stanovisku uvádza Štátnej ochrany prírody SR, nie sú chránenými druhami. Druhy živočíchov, pre ktoré je uvedené miesto výskytu v porastoch číslo JPRL 222a, 221, 225c, 225b, 225d, 143 1, 226, 227, 230b, neboli hodnotené, lebo uvedené porasty nie sú predmetom posudzovania. Poslanie národného parku v dotknutom území určuje jeho zaradenie do sústavy NATURA 2000 ako SKUEV0307 – Územia európskeho významu Tatry a súčasne ako SKCHVU030 - Chránené vtáctie územia Tatry. Sústava NATURA 2000 je jednoznačne zameraná na ochranu biodiverzity, čiže biotopov a druhov a nie „prírodných procesov“. Vždy, keď spoločne s bežným obhospodarovaním lesných pozemkov je zabezpečené, že priaznivý stav z hľadiska ochrany prírody bude zachovaný alebo obnovený, môže hospodárska činnosť pokračovať bez zásadných zmien. Ako vyplýva z odpovede na otázku 2. v dotknutom území z hľadiska výskytu druhov je vhodnejšie uplatnenie aktívneho režimu ochrany a je možné bežné obhospodarovanie pozemkov. Z analýzy vyplýva, že pre druhy postačuje časové obmedzenie činnosti (napr. ochrana hniezd), alebo usmernenie činnosti v okolí vodných tokov, no nie je potrebný úplne bezzásahový režim v celých porastoch. Osobitný ohľad treba brať na výskyt chráneného druhu križiak (Araneus nordmanni). Vyžaduje uplatňovanie pasívneho režimu ochrany. Je potrebné určiť presnú lokalitu výskytu, keďže porast, v ktorom udáva Štátnej ochrany prírody jeho výskyt, je zaradený do dvoch stupňov prirodzenosti: 2. prirodzený les a 3. prevažne prirodzený les, pričom v stupni prirodzenosti 3. sa pravdepodobne na základe údajov o bionómii druhu nevyskytuje. Z hľadiska ochrany biotopov je pasívny režim ochrany vhodný len pre tie lesné porasty, ktoré pri hodnotení stupňa prirodzenosti sú zaradené do dvoch najvyšších stupňov prirodzenosti z päť stupňovej škály, čiže 1. prírodný les a 2. prirodzený les. Vzhľadom na intenzívne využívanie územia v nedávnej minulosti (polovica minulého storočia), je pravdepodobné, že prírodné lesy nie sú v centre záujmu obhospodarovateľa, sú prirodzene chránené. V dotknutom území boli v roku 2005 vymapované aj porasty so stupňom prirodzenosti 3. prevažne prirodzený les a dokonca aj 4. zmenený les, (tieto nepovažujeme za biotopy európskeho alebo národného významu, ale za biotop nepôvodných drevín), pre ktoré je vhodné uplatnenie aktívneho režimu ochrany (výsledky sú z roku 2005, mapovanie podľa dnes už neplatných kritérií). Keďže pre mapovanie lesných biotopov bola vydaná nová metodika, ktorá je záväzná, je potrebné aktualizovať mapovanie. Kalamitné plochy, na ktorých nie je zabezpečený lesný porast, nespĺňajú definíciu zo schválenej metodiky Štátnej ochrany prírody SR Mapovanie lesných biotopov, Metodický pokyn, jún 2013 na zaradenie medzi biotopy. Kalamita najviac zasiahla porasty so stupňom prirodzenosti 3. prevažne prirodzený les a 4. zmenený les, kde nie je identifikovaný žiadny dôvod na pasívny režim ochrany a je potrebné zabezpečiť bežné obhospodarovanie pozemkov.

Je zrejmé, že vyššie uvedené znalecké posudky významným spôsobom spochybňujú závery prvostupňového správneho orgánu uvedené v napadnutom rozhodnutí a súvisiace s dotknutým územím, resp. s biotopmi a druhami uvedenými v tomto rozhodnutí a evidovanými ŠOP SR. V tejto súvislosti možno prvostupňovému rozhodnutiu vytýkať preferovanie len bezzásahového manažmentu v dotknutom území v záujme zachovania jeho prírodných hodnôt a všeobecné vyzdvihovanie prírodných procesov založených na princípoch úplnej absencie ľudských zásahov, avšak bez podrobnejšej analýzy režimu ochrany (pasívny, aktívny, aktívny s obmedzeniami...) a jeho dopadu na jednotlivé chránené druhy a prírodné biotopy pri zohľadnení aktuálneho stavu prírodného prostredia (čo možno vytýkať aj znaleckému posudku predloženému OZ Prales), vylúčenie akéhokoľvek sanitárneho zásahu bez analýzy dôsledkov na okolité prírodné prostredie z titulu rozširujúceho sa podkôrneho hmyzu, nepochopenie termínu bežného obhospodarovania lesných pozemkov vykonávaného v súlade s princípmi trvalo udržateľného hospodárenia zúženého len na: „*V biologickom ponímaní je to odstránenie (odťatie, spílenie) jedincov drevín z miesta kde rastli, manipulácia s nimi /odvetvenie, odvoz/, ich priblíženie k miestu naloženia na odvoznú súpravu s použitím rôznych technologických a technických postupov v zmysle platných...*“, čo v konečnom dôsledku znamená, že sa prvostupňový správny orgán dôsledne neriadi ani právnym názorom vysloveným už v rozhodnutí tunajšieho úradu č. OU-ZA-OOP4-2016/039504-2/CHO zo dňa 05.12.2016. Ak prvostupňový správny orgán považuje za hlavný dôvod zakázania predmetných

činností skutočnosť, že ich vykonávanie vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo k ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, tak je načim zdôrazniť, že túto skutočnosť vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje odvolací správny orgán za jednoznačne preukázanú.

Z dôkazov (znaleckých posudkov) predložených odvolateľom vyplýva, že dotknuté územie bolo v minulosti významne priamo, či nepriamo ovplyvňované hospodárskou činnosťou človeka, ktorá ovplyvnila štruktúru lesných porastov, ich priestorovú a druhovú výstavbu, čo sa nepochybne prejavilo na prirodzenosti lesných biotopov. V dotknutom území tak boli v roku 2005 vymapované okrem prirodzeného lesa aj prevažne prirodzené lesy a zmenené lesy, v ktorých by nemal byť ustanovený bezzásahový režim. Kalamitné plochy, na ktorých nie je zabezpečený lesný porast nespĺňajú definíciu zo schválenej metodiky ŠOP SR na zaradenie medzi biotopy. Nielen platný zákon o ochrane prírody a krajiny ale aj príslušná európska legislatíva a sústava NATURA 2000 umožňuje v dotknutom území bežné lesnícke obhospodarование. Identifikácia biotopu v lesnom poraste nevylučuje jeho bežné obhospodarование, rovnako ako v obhospodarovanom lese je možné identifikovať biotop. Z hľadiska výskytu druhov je vhodnejšie uplatnenie aktívneho režimu ochrany a je možné bežné obhospodarование. Z analýzy vyplýva, že pre druhy postačuje časové obmedzenie činnosti (napr. ochrana hniezd, ochranné opatrenia vyšpecifikované vo vyhláške MŽP SR č. 4/2011 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtácie územie Tatry, ktoré nemajú charakter úplného obmedzenia bežného obhospodarovania, jedná sa o čiastočné priestorové a časové obmedzenia), alebo usmernenie činnosti v okolí vodných tokov, no nie je potrebný úplne bezzásahový režim v celých porastoch. Osobitný ohľad treba bráť na výskyt chráneného druhu križiak (Araneus nordmanni), ktorý vyžaduje uplatňovanie pasívneho režimu ochrany a kde je potrebné určiť presnú lokalitu výskytu. Kalamita najviac zasiahla porasty so stupňom prirodzenosti 3. prevažne prirodzený les a 4. zmenený les, kde nie je identifikovaný žiadnený dôvod na pasívny režim ochrany. V lesných lokalitách NATURA 2000 majú veľký význam staré porasty (vo všeobecnosti sú definované ako lesy bez akýchkoľvek zásahov človeka počas doby viac ako 100 rokov) alebo pralesy, ktoré v dotknutom území identifikované neboli. Načim tiež zdôrazniť, že aj v prípade aktívneho mamažmentu je ponechanie drevnej hmoty (ležiacej alebo stojacej) neatraktívnej z hľadiska ďalšieho šírenia biotických škodlivých činiteľov v dotknutých lesných porastoch, budovanie vekovo a priestorovo diferencovanej mozaikovitej štruktúry s drevinovou skladbou zodpovedajúcou vymapovaným lesným biotopom v súlade nielen s lesníckou legislatívou, ale aj v záujme zlepšenia súčasného prevažne nepriaznivého stavu biotopov.

V súvislosti so zonáciou Tatranského národného parku je potrebné zdôrazniť, že tento proces nie je stále ukončený, prešiel už viacerými návrhmi, no ani jeden neboli doteraz schválený, takže to, v akej zóne bude predmetné územie nie je podložené žiadnym schváleným nariadením ani zákonom. Keďže ide o osobitné konanie podľa § 50 zákona o ochrane prírody a krajiny, do ktorého sú, okrem dotknutých vlastníkov zainteresované odborné kruhy nielen z radoch ochranárskych inštitúcií a rozhodujúci nie je len subjektívny názor ŠOP SR alebo OZ Prales, nie je možné s určitosťou predpokladať, že dotknuté územie bude zaradené do rozhodnutím uvažovanej zóny A. Odvolací správny orgán sa stotožňuje s námiestkom odvolateľa, že časové hľadisko uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia „*do vyhlásenia zón Tatranského národného parku*“ je neurčité, keďže nie je jednoznačne determinované, či sa vzťahuje len na zóny v dotknutom území alebo v celom území Tatranského národného parku. Navyše dané územie nepochybne bolo už viackrát skúmané a posudzované odborníkmi, no nebolo tam navrhnuté žiadne maloplošne chránené územie. V blízkosti posudzovaného územia sa nachádza Národná prírodná rezervácia Mnich, ktorá bola vyhlásená v roku 1981. Dotknuté územie je tiež súčasťou Tatranského národného parku, v ktorom platí tretí stupeň ochrany (§ 19 ods (2) zákona o ochrane prírody a krajiny), tiež je súčasťou chráneného vtáčieho územia Tatry vyhláseného vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len MŽP

SR) č. 4/2011 Z. z., nachádza sa v národnom zozname území európskeho významu (SKUEV0307), ktorý bol schválený ústredným orgánom štátnej správy ochrany prírody a krajiny MŽP SR (výnos č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004), dotknuté územie má v tomto zozname priradený stupeň ochrany 3 a 4 (priľahlá časť územia, ktorá nie je predmetom konania vo veci je zaradená do stupňa 5) a teda sa v ňom ani neuvažovalo s najvyšším stupňom ochrany a takto navrhované územie európskeho významu bolo vyššie citovaným rozhodnutím Komisie 2008/218/ES aj schválené. Uvedenému zodpovedajú aj závery znaleckých posudkov predložené odvolateľom.

Podľa § 50 ods. 9 zákona o ochrane prírody a krajiny sa od 1.1.2014 na vyhlásenie chráneného územia alebo jeho zóny so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany vyžaduje súhlas vlastníka. Podľa prechodného ustanovenia § 104b ods. 5 zákona o ochrane prírody a krajiny sa súhlas podľa § 50 ods. 9 (teda súhlas vlastníka na vyhlásenie chráneného územia alebo jeho zóny so štvrtým alebo piatym stupňom ochrany) nevyžaduje ak ide o územia medzinárodného významu a o územia zaradené v zoznamoch schválených vládou do účinnosti tohto zákona. Obsahom prechodných ustanovení je intertemporalita, čiže režim prechodného spolupôsobenia skoršieho a neskoršieho práva. V čase pôsobenia prechodných ustanovení sa v stanovenom rozsahu dočasne používajú skoršie právne normy, ktorých platnosť a účinnosť zanikla, a naopak dočasne sa nepoužívajú neskoršie právne normy, ktorých platnosť a účinnosť vznikla. Nastáva teda situácia, počas ktorej právne vzťahy, ktoré vznikli na podklade skoršieho právneho predpisu pretrvávajú aj za účinnosti neskoršieho právneho predpisu. Z uvedeného vychádzal aj OÚ OOP Žilina pri svojom prvom rozhodovaní vo veci, keď dôvodil, že vyhlásenie A zóny na dotknutom území je podmienené súhlasom vlastníka z dôvodu, že hoci dotknuté územie je súčasťou územia sústavy chránených území zaradené v zoznamoch schválených vládou, nie je však v týchto zoznamoch celé zaradené do 4. a 5. stupňa ochrany prírody, ale má priradený stupeň ochrany 3. a 4, a teda na územie zaradené do tretieho stupňa je na jeho vyhlásenie do A zóny potrebný súhlas vlastníka pozemku! Tiež je potrebné zdôrazniť, že podľa § 28 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny súčasťou európskej sústavy chránených území sú chránené vtácie územia, chránené územia európskeho významu a zóny chránených území. Zóny chránených území však nie sú súčasťou zoznamov schválených vládou do 31.12.2013. Načim však v tejto súvislosti uviesť, že v konaní vydalo listom č. 3688/2017-6.3 zo dňa 24.02.2017 svoje stanovisko v tejto veci aj Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, v ktorom sa okrem iného uvádzajú „Ak sú predmetné pozemky v neštátnom vlastníctve súčasťou územia európskeho významu Tatry (SKUEV0307) a Chráneného vtáčieho územia Tatry (SKCHVU030), vztahuje sa na ne ustanovenie § 104b ods. 5 zákona o ochrane prírody a krajiny, a teda územie s predmetnými pozemkami možno vyhlásiť za chránené územie, resp. zónu chráneného územia so štvrtým a piatym stupňom ochrany aj bez súhlasu vlastníka pozemku podľa § 50 ods. 9 prevej vety zákona o ochrane prírody a krajiny, ako aj bez vydania rozhodnutia podľa § 50 ods. 9 tretej vety zákona o ochrane prírody a krajiny, keďže toto rozhodnutie sa za stanovených podmienok vydáva ako náhrada za súhlas vlastníka pozemku, ktorý sa k vyhláseniu chráneného územia alebo jeho zóny so štvrtým stupňom ochrany a piatym stupňom ochrany vyžaduje.“ K zonácii chránených území je potrebné ešte uviesť, že ide o zložitý problém mnohých prírodných i spoločenských vied, ktorý nie je možné riešiť len z pohľadu jednej aplikovanej vedy. Ide však o klúčovú strategiu na kombinovanie využitia krajiny s ochranou prírody a nielen pre dotknuté územie je spoločensky rozumné a nevyhnutné dôjsť ku konečnému riešeniu.

V otázke náhrady škody vzniknutej v dôsledku obmedzenia bežného obhospodarovania OÚ OOP Žilina zotrvava na svojom právnom názore uvedenom v odôvodnení svojho rozhodnutia č. OU-ZA-OOP4-2016/039504-2/CHO zo dňa 05.12.2016., a teda, že odvolateľovi patrí primeraná náhrada za podmienok ustanovených v zákone o ochrane prírody a krajiny.

Uvedené svojim stanoviskom č. 46702/2017, 6904/2017-9.2 zo dňa 23.10.2017 potvrdilo aj Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky keď okrem iného uviedlo „*Z vyššie citovaného ustanovenia zákona č. 543/2002 Z. z. vyplýva, že ak na základe právoplatného rozhodnutia štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny vydaného podľa § 4 ods. 2 zákona 543/2002 Z. z. dôjde k obmedzeniu bežného obhospodarovania pozemkov, vlastník pozemku má za splnenia zákonných podmienok nárok na finančnú náhradu vo výške určenej podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z. z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsobe výpočtu finančnej náhrady a spôsobe určenia výšky nájomného a výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť pri náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku.*“

OÚ OOP Žilina sa opakovane nemôže stotožniť s názorom prvostupňového správneho orgánu, ktorý rozhadol o zakázaní činnosti podľa § 8 ods. 1 zákona o ochrane prírody a krajiny. Predpokladom uplatnenia ustanovenia § 8 ods.(1) zákona o ochrane prírody a krajiny je zakázanie činnosti, ktorej následkom hrozí poškodenie alebo ničenie prírody a krajiny, alebo činnosti, ktorá takéto poškodenie alebo ničenie spôsobila, do doby odstránenia nedostatkov. Ak teda bola podľa tohto ustanovenia odvolateľovi zakázaná činnosť, mali mu byť súčasne špecifikované nedostatky, ktoré sú dôvodom na takéto konanie a uložená lehota na ich odstránenie. Len zakázanie činnosti podľa tohto ustanovenia považuje tunajší úrad za nie súladný s uvedeným ustanovením. Načim v tejto súvislosti tiež upriamí pozornosť na skutočnosť, že uvedené dotknuté územie je zaradené do tretieho a štvrtého stupňa územnej ochrany, ktoré však bežné hospodárenie v lesoch (§ 61 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny) nevylučuje (zakázaný je holorubný hospodársky spôsob v štvrtom stupni územnej ochrany), na zásah do biotopov národného významu a európskeho významu nie je potrebný súhlás (§ 6 ods. 2 zákona o ochrane prírody a krajiny) a územie je súčasťou už vyhláseného Chráneného vtáčieho územia Tatry (vyhláška MŽP SR č. 4/2011 Z. z.), ktorá v ustanovení § 2 ods. (1) za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáčieho územia z hľadiska hospodárenia v lese považuje *a) vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese¹⁾ okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa²⁾ alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla krikľavého od 1. apríla do 31. júla a orla skalného od 15. marca do 31. júla, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia, b) odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov ďatľa trojprstého, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho a ďatľa čierneho okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu,³⁾ ak tak určí obvodný úrad životného prostredia, d) vykonávanie úmyselnej ľažby od 1. apríla do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,*.

Výzvou č. 2017/039358-17 zo dňa 01.12.2016 OÚ OOP Žilina v súlade s ustanovením § 33 ods. správneho poriadku umožnil v určenej lehote účastníkom konania vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia. OZ Prales svojim stanoviskom č. 539/2017 zo dňa 11.12.2017 reaguje predovšetkým na odvolateľom predložené znalecké posudky Národného lesníckeho centra č. 23/2017 a Mgr. Kataríny Sujovej č. 2/2017. Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové prerokovanie a rozhodnutie z dôvodu, že prvostupňový správny orgán sa nemohol vyrovnať s dôkazmi predložený v rámci odvolacieho konania. Odvolateľ do príslušného administratívneho spisu nahliadol osobne dňa 12.12.2017 a následne sa vyjadril k podkladom rozhodnutia svojim stanoviskom zo dňa 15.12.2017, v ktorom poukazuje na to, že o znaleckom posudku RNDr. Petra Bačkora sa dozvedel až z napadnutého rozhodnutia, vyjadruje sa k niektorým dôkazom predloženým OZ Prales, k ŠOP SR namietanej nespracovanej kalamite a tiež k niektorým argumentom OÚ OSŽP L. Mikuláš uvedené v písomnom stanovisku č. OU-LM-OSZP-2017/408-070-CEN zo dňa 15.08.2017. Odvolateľ v plnom rozsahu súhlasi so závermi znalkyne Mgr. Kataríny Sujovej, PhD.